

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 18-19 квітня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 18-19 квітня 2024 р.) 111 с.

Рецензенти:

Пальчинська Мар'яна Вікторівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету інтелектуальних технологій та зв'язку.

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безперервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 27 червня 2024 р.

можливості зрозуміти важливу роль проявів таланту в інтуїції, неусвідомлюваних компонентів розумової активності, а також потреби особистості в самоактуалізації, в розкритті і розширенні своїх творчих можливостей. Тому творчість у філософії творчої особистості важливо розглядати як соціокультурний, соціопсихологічний процес креативних ідей та натхнення і їм подібних станів, що перетворюють мислення людини та картину світу, і формують творчу особистість.

Але головне, щоб творча особистість у своєму житті керувалась цінностями моралі та людяності. Необхідно пам'ятати про унікальність кожної людини та цінність життя кожної конкретної особистості. Важливим є бажання українців допомагати не тільки один одному, але й всьому живому. Символізуючи значення творчого мислення та турботу про життя всьому світу сьогодні необхідна перемога українського народу над російськими злодіями! Саме творча особистість, маючи стратегічне мислення, яке надає філософія, обов'язково перемаже варварську маргінально-імморальну орду.

Список використаних джерел

1. Фройд З. По тій бік принципу задоволення. Харків; «ФОЛІО», 2019. 155 с.
2. Karlson Y.L. Inheritance of creative intelligence. Chicago: Nelson-Hall, 1978. 206р.

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ОСНОВИ ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ У ПОГЛЯДАХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Освіту визнано не тільки життєво необхідним способом набуття, подальшого накопичення і трансляції знань у житті нових поколінь людей. Освіта - оптимальний шлях формування людини, соціалізації особистості, один із важливих каналів нормативної регуляції, продуктивної зайнятості та морально-етичного контролю. Освіта виконує в суспільстві винятково важливу роль фундаменту всієї різноманітної, насамперед практичної (економічної) діяльності людей. Давно відомо також, що якісна освіта (глибокі й постійно поновлювані систематичні знання) - це шлях до свободи і що невігластво та недостатньо розвинена духовна культура - це смертельні вороги свободи як окремого індивіда, так і цілих народів, етносів, націй і держав. Невігластво ж завжди залишається опорою і надійним союзником різних форм поневолення, насильства та експлуатації.

Одним з основоположних чинників, що кардинально вплинули на генезис інституту освіти, стало визнання необхідності його органічної єдності з

вихованням і реальним життям. Хоча це визнання не завжди реалізується повною мірою, все ж значимість його важко переоцінити.

Однією з визначних постатей у розвитку філософії освіти України є Григорій Сковорода. Сам, здобувши добру освіту, постійно займаючись самоосвітою, зумів вибрати зі світової культури найкраще, що виробило людство, поєднати ці знання із українськими культурними досягненнями й сформував власну філософію. Цій філософії присвятив усе своє життя і довів як треба жити, щоб бути щасливим. Цю ж філософію запропонував своїм учням як особистий приклад і власне досягнення [1]. Набуття життєвого досвіду і формування світогляду відбувалося під дією поєднання двох взаємодоповнюючих і навіть сприятливих чинників: його багатосторонньої обдарованості, з одного боку, і соціальної обстановки, що різко міняється – з іншої. Біографи зазначають, що у Сковороди був глибокий розум, феноменальна пам'ять, поетичні здібності, виключно музичний слух і голос; він писав вірші, складав музику, грав на декількох інструментах, мав здібності до малювання [2, с.15]

Та найосновнішим є те, що Г. Сковорода був дійсно українським просвітником, який зумів випередити час і власним життям показати перспективи подальшого розвитку особистості. Дивлячись на Г. Сковороду, учні бачили мислителя, живий приклад для практичного втілення вчення про те, як стати справжньою людиною.

У своїй педагогічній практиці філософ-педагог усі свої зусилля докладав, аби допомогти учневі віднайти себе, власну внутрішню божественну сутність. Але здійснював це не засобами примусу та покарання. Важливими для Г. Сковороди була любов і довіра учнів. Щоб домогтися цього, уважно придивлявся до духовного стану дітей, до рівня розвитку їх здібностей. А згодом, у потрібний момент, давав новий імпульс для подальшого їх удосконалення.

Для України Г. Сковорода заклав основи філософії освіти майбутнього, яку розумів як складний процес, у котрому має приділятися належна увага як до "зовнішнього", світському знанню, так і знанню "внутрішнього", що полягає не лише у вивченні святих текстів, але й в умінні знайти себе в суспільстві, обрати власний життєвий шлях. Важливу роль у такому складному процесі, на думку філософа-педагога, повинен відіграти учитель, який належними знаннями, життєвим досвідом, власним прикладом повинен допомагати учневі навчатися.

Г. Сковорода – український просвітник, але його ідеї вийшли далеко за межі XVIII ст. і вказали шлях до щастя людям усіх часів і всіх земель.

Список використаних джерел

1. Лутай В. Філософія сучасної освіти: Навчальний посібник / В. Лутай. - К.: Центр «Магістр - 5» Творчої спілки вчителів України, 1996. - 256 с.
2. Чижевський Д. Філософія Г. С. Сковороди / Підготовка тексту й передне слово проф. Л. Ушкалова. – Харків: Прапор, 2004.-С. 13-56.

Андрєєва Ольга Станіславівна, здобувачка 4 року навчання заочної форми зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності соціально-гуманітарного факультету

Науковий керівник – **Виноградова Наталія Михайлівна**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ВІДОБРАЖЕННЯ ДОЛІ ПРОСТОГО НАРОДУ В ХУДОЖНІХ ПОЛОТНАХ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

ВСТУП. Серед плеяди видатних діячів української культури Тарасу Григоровичу Шевченку (1814 – 1861) належить особливе місце. Поборником правди і свободи називають його. В особі Тараса Шевченка український народ ніби вклав свої найкращі духовні сили й обрав його співцем своєї історичної слави і соціальної неволі, власних сподівань і прагнень. Він своєю полум'яною поетичною і мистецькою творчістю виражав споконвічні волелюбні прагнення нашого народу.

Тараса Шевченка знають у світі в основному як митця слова. Однак, в варто зазначити про його художню творчість, адже його поезія і живопис – тісно пов'язані між собою. Саме через поезію краще пізнаються полотна Кобзаря, а картини, водночас, органічно доповнюють віршовий спадок. Син кріпаків поєднав у собі найвеличніші таланти і майстерно їх реалізував.

За своє недовге життя Тарас Шевченко залишив нам велику спадщину в літературі та художньому мистецтві, бо любов до України оспівував не тільки в своїх віршах, а й картинах. Окрім поета, він був талановитим художником. Цим самим він вніс просто неоціненний вклад в розвиток української культури.

Поетична спадщина Кобзаря налічує понад 240 творів, а живописна – близько 1200 робіт (олійних картин, акварелей, сепій, офортів, малюнків). Справжнього визнання мистецька спадщина Тараса Григоровича здобула тільки після 1917 року. Вчені провели величезну дослідницьку роботу. З творчого доробку Шевченка вилучено 257 робіт, які приписувалися йому помилково. 278 робіт не знайдено й досі. Збереглося понад 835 робіт, що дійшли до нашого часу в оригіналах і частково в гравюрах на металі, а також у копіях, що їх виконали художники ще за його життя. Саме вже кількість цих творів свідчить, що малярству Тарас Григорович приділяв велику увагу. Однак за життя поета жоден його сучасник не мав повного уявлення про нього як художника.

Актуальність проблеми. Мистецтво Тараса Григоровича Шевченка залишається актуальним і сьогодні, адже багато суспільно – політичних тем, які він торкався, досі залишаються визначними в житті українців та людей у всьому світі. Його мистецтво відображає досвід і боротьбу простих людей і підкреслює силу звичайної людини змінити ситуацію.

Теми війни, злиднів, гноблення та страждань по відношенню до простого народу, до яких звертався Шевченко, залишаються актуальними в багатьох

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	7
ОСНОВИ ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ У ПОГЛЯДАХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	
<i>Андрєєва Ольга Станіславівна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	9
ВІДОБРАЖЕННЯ ДОЛІ ПРОСТОГО НАРОДУ В ХУДОЖНІХ ПОЛОТНАХ Т. Г. ШЕВЧЕНКА	
<i>Барков Степан, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	18
ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ	
<i>Варшавська Ю. С., Петінова Оксана Борисівна</i>	21
СПІВВІДНОШЕННЯ ДУШІ І ТІЛА У ПЛАТОНА (НА ОСНОВІ «ФЕДОНА»)	
<i>Виноградова Наталія Михайлівна, Щербина Єлизавета Володимирівна</i>	28
ВТІЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ І ФІЛОСОФСЬКИХ ІДЕЙ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ В ТВОРЧОСТІ ФРАНЦУЗЬКОГО ГУМАНІСТА ФРАНСУА РАБЛЕ (НА ТВОРІ «ГАРГАНТЮА І ПАНТАГРЮЕЛЬ»)	
<i>Врайт Галина Яківна, Гавриш Ніколь</i>	34
ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ОСВІТІ	
<i>Гращенко Ніна Геннадіївна, Виноградова Наталія Михайлівна,</i>	37
СКАНДИНАВСЬКА МІФОЛОГІЯ У ЖИВОПИСІ	
<i>Даниленко Анастасія Володимирівна, Врайт Галина Яківна</i>	50
ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ НА ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЮ	
<i>Данильчук Крістіна Віталіївна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	54
НАРОДНЕ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ, ЯК МОГУТНІЙ СТИМУЛ СВОБОДНОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	
<i>Dobrolyubska Yuliya Andriivna</i>	57
THE PHENOMENON OF MARGINALITY IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY SOCIAL SPACE	
<i>Йорж Руслан Анатолійович</i>	60
ЕВОЛЮЦІЯ ВЧЕННЯ ПРО ЦІННОСТІ	
<i>Кадієвська Ірина Аркадіївна</i>	62
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Козленко Павло Юхимович</i>	64